

Kyrkomötet
Motion 2026:81
av Jonas Noréus

Klosterliv och klosterliknande verksamhet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. verka för att klosterväsendets traditioner får större synlighet i Svenska kyrkans egna verksamheter,
2. definiera former för fördjupad samverkan med existerande kloster i Sverige,
3. bejaka initiativ som växer fram från lokal nivå på temat klosterliv och klosterliknande kommuniteter.

Motivering

Kloster har existerat i Sverige sedan Sverige kristnades. Efter reformationen upphörde all klosterverksamhet i Sverige. Brytningen med påven och katolska kyrkan innebar att kloster förbjöds ta emot nya noviser och egendomarna drogs in till staten. Det sista klostret stängdes 1595. Detta förbud upphävdes så sent som 1951 men tillåtet att starta kloster utan att fråga staten om lov blev det först 1977. Den klosterverksamhet som finns i Sverige i dag är en blandning av gamla återuppståndna klosterordnar och sentida bildningar. Klosterverksamhet och liknande kommuniteter är på grund av den historiska kontexten något mycket perifert i svensk kristenhet.

Klosterverksamhet innehåller bland annat andlig fördjupning på ett sätt som för vissa kan vara en naturlig utveckling i ett personligt sökande och andligt liv. Klostren är platser för bön, meditation, andlig fördjupning, diakonalt arbete, själavård, undervisning och forskning. (Varje kloster har sin egen profil, och inte alla kloster ägnar sig åt allt.) Detta är något som gränsar tillbaka långt tillbaka som en tradition med djupa rötter, men också något som kan vara en källa till bredd och djup av kristen tro i vår tid för de behov människor har i olika skeden i livet. Inte minst så behöver även – och kanske särskilt – den moderna människan ha möjligheter till reflektion och stillhet som det vanliga livet inte alltid innehåller.

Genom den problematiska historiska hållningen till klosterväsendet, så är klosterväsendets tradition ganska svag inom Svenska kyrkan. Det borde Svenska kyrkan göra någonting åt. För i grunden finns inget som hindrar ett rikt och blomstrande klosterliv i Sverige och med en nära koppling till Svenska kyrkan. Kloster kan vara inspirationskällor för församlingsliv där samarbete kan berika Svenska kyrkans inre liv. Människor som inte avgett klosterlöften, men har en längtan efter ett fördjupat andligt liv som inte enkelt kan hittas i det vanliga församlingslivet, kan med fördjupat och breddat samarbete mellan Svenska kyrkan och klostergemenskaper få nya möjligheter till sådan andlig fördjupning.

Det är knappast möjligt eller önskvärt att kyrkostyrelsen ska börjar bedriva kloster. Däremot bör kyrkostyrelsen ha ett tydligt kommunikativt förhållningssätt i dessa frågor. En lämplig ingång till ökad bredd och fördjupning kan därför vara att definiera former för utökat samarbete mellan Svenska kyrkan och existerande kloster/kommuniteter. Även ett bejakande av nya uttryck på detta tema som växer fram underifrån inom Svenska kyrkan så länge de ryms inom Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Referens: Biskopsbrev 2020

[www.svenskakyrkan.se/filer/1374643/Kloster_Kommuniteter_BM_201020\(1\).pdf](http://www.svenskakyrkan.se/filer/1374643/Kloster_Kommuniteter_BM_201020(1).pdf)

Varberg den 28 juli 2026

Jonas Noréus (FiSK)